

Jasiuk, Jerzy

Pokaz zabytkowych aparatów fotograficznych

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 20/1, 163-164

1975

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Sesja w Brzegu wydobyła na światło dzienne wiele szczegółów, świadczących o wyróżniającej się w średniowieczu kulturze Śląska, kulturze promieniującej do sąsiadujących z nim regionów. Wygłoszone referaty, jak i głosy w dyskusji, mają się ukazać — według zapowiedzi organizatorów sesji — w specjalnym wydawnictwie Towarzystwa Miłośników Ziemi Brzeskiej.

Stanisław Szpilczyński

SETNE ZEBRANIE ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO POLSKIEGO TOWARZYSTWA HISTORII MEDYCyny

Dnia 25 października 1974 r. odbyło się w Warszawie w Klubie Lekarza setne zebranie Oddziału Warszawskiego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Prowadził je przewodniczący Oddziału, dr Wiesław Stembrowicz. W programie zebrania znalazły się następujące referaty: dr Anieli Szwejcero wej — *Marceli Nencki w Petersburgu w latach 1891—1901*, dr Heleny Ostromięckiej — *Benedykt Dybowski i jego działalność lekarska na Syberii*, dra Jerzego Rózewicza — *Polsko-radzieckie kontakty w naukach medycznych w XX-leciu międzywojennym* oraz dra Andrzeja Skrobac kiego *Sprawozdanie z XXIV Międzynarodowego Kongresu Historii Medycyny*, który odbył się w Budapeszcie w dniach 25—31 sierpnia 1974 r. Referaty wywołały duże zainteresowanie i pomimo ograniczonego czasu wywiązała się dyskusja.

Z okazji jubileuszowego zebrania przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny, doc. dr hab. n. med. Marcin Łyskanowski, podziękował dr Stembrowiczowi w imieniu Zarządu za wkład pracy w prowadzenie zebrań Oddziału Warszawskiego, wręczając mu brązowy medal wybity ku czci Tytusa Chałubińskiego i kwiaty.

Teresa Ostrowska

POKAZ ZABYTKOWYCH APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH

W dniu 23 września 1974 r. odbyło się w Muzeum Techniki otwarcie ekspozycji *Dawny aparat fotograficzny*, stanowiącej pokaz fragmentu kolekcji własnej z tej dziedziny.

Wystawione aparaty zostały podzielone na cztery grupy według cech charakterystycznych konstrukcji:

- 1) aparaty składane, miechowe, na płyty szklane;
- 2) aparaty skrzynkowe typu „box”, na błony zwojowe;
- 3) aparaty składane, miechowe, na błony zwojowe;
- 4) aparaty składane, miniaturowe, na błony zwojowe.

Ponadto włączono do ekspozycji zestaw obiektywów wymiennych.

Łącznie pokaz objął 49 obiektów, pochodzących z okresu od ostatnich dziesięcioleci XIX w. do 1939 r.

Wśród prezentowanych aparatów kilka posiada wyróżniającą je wartość historyczną, jak np. aparat atelierowy z końca XIX w. firmy Emil Busch czy aparat stereoskopowy „Verascope” z początku XX w. produkcji francuskiej. Do tej samej grupy, z uwagi na rodzime pochodzenie, zaliczyć należy dwa aparaty polskie: „Filma” i „Korona”, produkowane w bardzo małych ilościach w latach trzydziestych, pierwszy w Wielkopolsce, drugi w Warszawie. Warto zwrócić uwagę, że konstrukcja aparatu „Korona” nie odbiegała jakością od aparatów tej samej klasy, wytwarzanych przez renomowane firmy europejskie.

Organizując omawianą ekspozycję, pierwszą o tej tematyce w kraju, Muzeum Techniki miało na celu zarówno pokazanie fragmentu swoich dotychczas nie udostępnionych zbiorów, jak i zwrócenie uwagi na problem ochrony tego rodzaju zabytków techniki.

Scenariusz pokazu przygotował Józef Wysocki, a projekt plastyczny — art. plastyk Krzysztof Jachiewicz.

Pokaz został zaopatrzony w katalog¹.

Jerzy Jasiuk

POLACY SŁAWNI W ŚWIECIE

Pod taką nazwą kilka instytucji, a mianowicie: oddział krakowski Towarzystwa „Polonia”, krakowskie Kuratorium, Telewizja i „Gazeta Krakowska” zorganizowały we wrześniu 1974 r. i następnym miesiącach konkurs dla młodzieży szkół średnich Krakowa. Organizatorom przyświecała idea szerzenia wiedzy o Polonii.

Konkurs był dwuetapowy. W pierwszym etapie należało napisać pracę na temat jednego z dziesięciu sławnych Polaków. Uczestnik konkursu mógł opracować w dowolnej formie do wyboru (nie przekraczającej jednak 5 stron maszynopisu) jedną z dziesięciu wybranych postaci: Tadeusza Kościuszki, Kazimierza Pułaskiego, Ignacego Domeyki, Pawła E. Strzeleckiego, Marii Skłodowskiej-Curie, Kazimierza Michałowskiego, Józefa Conrada-Korzeniowskiego, Ludwika Zamenhofs, Heleny Modrzejewskiej i Stefana Mierzwę. Jak widzimy, połowę z przytoczonej liczby osób stanowili uczeni.

Autorzy najlepszych prac wzięli udział w turnieju międzyszkolnym, przewidzianym jako drugi etap konkursu. Pytania dotyczyły życia i działalności również wybranych dziesięciu Polaków. Finał tego konkursu transmitowała Telewizja Krakowska. Zwycięzcy otrzymali atrakcyjne nagrody.

Dodajmy, że w Krakowie na lipiec i sierpień 1975 r. przewiduje się zorganizowanie wystawy „Polacy poza granicami kraju” oraz przegląd światowej filatelistyki o tematyce polonijnej. Pokazną część tych przedsięwzięć mają stanowić sprawy wkładu uczonych polskiego pochodzenia do nauki światowej.

J. R.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Węgry

XXIV MIĘDZYNARODOWY KONGRES HISTORYKÓW MEDYCyny

W stolicy Węgier — Budapeszcie — odbył się w dniach 25—31 sierpnia 1974 r. XXIV Międzynarodowy Kongres Historyków Medycyny, w którego organizacji udział wzięły: Węgierska Akademia Nauk, Węgierskie Towarzystwo Historii Medycyny, Muzeum, Biblioteka i Archiwum im. I. Semmelweissa w Budapeszcie oraz

¹ *Dawny aparat fotograficzny. Katalog ekspozycji.* Opracował Józef Wysocki. Warszawa 1974 Muzeum Techniki ss. 16.